

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА МУЗИЧНОГО ТА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ МИСТЕЦТВОЗНАВСТВА

(назва навчальної дисципліни)

освітній ступінь бакалавр
(назва освітнього ступеня)

галузь знань 01Освіта/Педагогіка
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність 014 Середня освіта (014.12 Образотворче мистецтво)
(код і назва спеціальності)

освітня програма Середня освіта: образотворче мистецтво

тип дисципліни вибіркова
(обов'язкова / вибіркова / факультативна)

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньо-професійної програми

(підпис, ініціали, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО:

кафедрою МУЗИЧНОГО ТА
ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВ

протокол № 3 від 16.12.2019р.

Завідувач кафедри *Ж.Є. Сироткіна*
(підпис, ініціали, прізвище)

ПОГОДЖЕНО:

Голова Ради з якості вищої освіти педагогічного факультету

(підпис, ініціали, прізвище)

Ю.І. Сич

Розробники програми:

Паньків Ганна Степанівна –

кандидат мистецтвознавства, викладач кафедри
музичного та образотворчого мистецтв ІДГУ

Рецензенти програми:

Пастир Іван Васильович – кандидат

педагогічних наук, доцент кафедри музичного та
образотворчого мистецтв ІДГУ;

Кара Олександр Дмитрович – заслужений

художник України, доцент кафедри музичного та
образотворчого мистецтв ІДГУ.

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна	Заочна
Кількість кредитів:4	Лекції:	
	28	6
Загальна кількість годин:120	Практичні заняття:	
	-	-
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом:2-4	Лабораторні заняття:	
	-	-
Семестр:3-8	Семінарські заняття:	
	20	6
Тижневе навантаження (год.): - аудиторне:3 - самостійна робота:5	Консультації:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: залік	Індивідуальні заняття:	
	-	-
Мова навчання: українська	Самостійна робота:	
	72	108

2. МЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення навчальної дисципліни «Основи мистецтвознавства» – техніки аналізу та опису творів мистецтва, термінологія різних видів мистецтва (архітектури, скульптури, живопису та графіки).

Метою вивчення дисципліни є: формування навичок опису пам'яток архітектури та образотворчого мистецтва; вміння виявити особливості художньої мови різних видів мистецтва, визначати стильову приналежність об'єкту архітектури, як мистецтва за його формальними ознаками; освоєння студентом основних методів аналізу і термінології.

Передумови для вивчення дисципліни – студенти повинні володіти компетентностями з наступних дисциплін: «Історія зарубіжного та українського мистецтва», «Композиція»

Міждисциплінарні зв'язки: «Малюнок», «Живопис»

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути такі результати навчання:

1. Знання

- про основні види пластичних мистецтв, образотворчого мистецтва;
- про виражальні засоби, техніки, матеріали та основи технології графіки, живопису, скульптури, ДУМ, архітектури;
- про засоби та методи мистецтвознавчого аналізу різних видів пластичних мистецтв;
- про загальноприйнятту періодизацію історії мистецтва, про можливості і обмеження її вивчення.

2. Уміння

- *правильно* називати твори мистецтв (за видами), характеризувати специфічні особливості всіх видів образотворчого мистецтва (матеріали та виражальні засоби);
- аналізувати техніки і матеріал, форму, зміст, виявляти конструкцію і композицію художнього твору;
- співвідносити історичні та технічні дані з естетичною оцінкою пам'ятника;
- розуміти терміни, пов'язані з аналізом творів мистецтва і архітектури;
- правильно розрізняти специфічні ознаки для визначення епох, закономірності побудови творів різних шкіл і окремих майстрів.

3. Комунікація

- формувати комунікаційну стратегію з дотриманням етичних норм зі всіма учасниками освітнього процесу;
- організувати співпрацю учнів і вихованців та ефективно працювати в команді (педагогічному колективі освітнього закладу, інших професійних об'єднаннях);
- розуміти значення культури як форми людського існування, цінувати різноманіття та полікультурність світу і керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу і співробітництва;
- виявляти психологічні особливості засвоєння учнями навчальної інформації, психологічні особливості становлення характеру учнів, розвитку їх здібностей з метою діагностики, прогнозування ефективності та корекції педагогічного процесу.

4. Автономність та відповідальність

- вчитися упродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності здобуті під час навчання компетенції;
- аналізувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на основі сформованих ціннісних орієнтирів;
- створювати рівноправне і справедливе освітнє середовище, що сприяє навчанню всіх учнів, незалежно від їх соціально-культурно-економічного контексту.

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви модулів / тем	Кількість годин (денна форма навчання)							Кількість годин (заочна форма навчання)						
		Аудиторні	Лекції	Семинарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота	Аудиторні	Лекції	Семинарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота
1.	Тема 1. Основи опису та аналізу архітектурних пам'яток	4	2	2	-	-	-	4	2	2	-	-	-	-	8
2.	Тема 2. Предмет історії архітектури	4	2	2	-	-	-	4	2	2	-	-	-	-	8
3.	Тема 3. Архітектурний простір. Екстер'єр і інтер'єр	4	2	2	-	-	-	6	2	2	-	-	-	-	8
4.	Тема 4. Взаємодія форми і конструкції	4	2	2	-	-	-	6	2	-	2	-	-	-	8
5.	Тема 5. Архітектура і суспільство	4	2	2	-	-	-	6	2	-	2	-	-	-	8
6.	Тема 6. Опис і аналіз як метод	4	2	2	-	-	-	6	2	-	2	-	-	-	8
7.	Тема 7. Види і техніки живопису	4	2	2	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	8
8.	Тема 8. Композиційна схема, формат	4	2	2	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	8
9.	Тема 9. Колір і колорит	4	2	2	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	10
10.	Тема 10. Скульптура як вид мистецтва	4	2	2	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	10
11.	Тема 11. Матеріали	4	4	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	10

	скульптури														
12.	Тема 12. Композиція в скульптурі	4	4	-	-	-	-	6	-	-	-				10
Проміжний контроль		-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	4
Разом:		48	28	20	-	-	-	72	12	6	6	-	-	-	108

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни за розділами та темами

Тема 1. Основи опису та аналізу архітектурних пам'яток. Методики опису та аналізу архітектурного твору. Метод мистецтвознавчого аналізу і опису об'єкту архітектури, містобудування; вміти досліджувати контекст створення пам'ятника, описувати його містобудівну роль, вміти читати архітектурні плани, розуміти об'ємно-просторову композицію будівлі, вміти описати композицію фасадів і декор; вміти визначати тип будівлі і його стильову приналежність за формальними ознаками.

Тема 2. Предмет історії архітектури. Особливості репрезентації архітектури. Виникнення архітектури як професії і предмета вивчення. Місце історії архітектури в історії мистецтва. Сприйняття архітектури. Мова архітектури.

Робота архітектора і робота дослідника. Як читати архітектуру? Архітектурна концепція. Простір, маса, площина, масштаб, лінія, об'єм. Композиція фасадів, архітектурний декор, скульптура і монументальний живопис. Інструментарій архітектора: перспектива і геометрія, архітектурний план, фронтальний вид, розріз, макет; візуалізація.

Тема 3. Архітектурний простір. Екстер'єр і інтер'єр. Від пірамід до Риму. Простір середньовіччя і епохи Відродження. Простір в сучасній архітектурі. Теорія архітектури і філософія простору. Золотий перетин і пропорції. Роль світла і ритму. Типологія будівель.

Конструктивні системи (стійко-балочна, арково-склепінчаста, каркасна). Матеріали і техніки будівництва в історичній перспективі. Ордер в архітектурі і без-ордерні системи (Єгипет, архітектура Далекого сходу). Використання і сенс ордера в різні епохи (Рим, Візантія, архітектура романіки, Ренесансу, класицизму і постмодернізму).

Тема 4. Взаємодія форми і конструкції. Різні підходи: класична традиція, виявлена конструкція (готика і хай-тек) і прихована конструкція (індуїстські храми і архітектура історичних стилів). Роль декору і архітектурних деталей. Монументальний живопис і скульптура. Конструкція і орнамент.

Стиль в архітектурі. Визначення приналежності будівлі до стилістичної течії за формальними ознаками. Основні елементи в їх історичному розвитку: колона, стіна, купол, віконний отвір, арка, сходи, склепіння та стеля, фасад, портал. Історичні стилі. Монументальність і камерність. Автентичність та інтернаціональність.

Тема 5. Архітектура і суспільство. Значення контекст в архітектурі: місце (географія, клімат, тип поселення), епоха, замовник і виконавець (архітектор, підрядник, артіль), функція. Що є первинним в архітектурній концепції: форма або функція? Охорона історичних пам'яток, реконструкції, сучасна архітектура в історичному контексті.

Місто і архітектура. Урбаністичний ландшафт як предмет історико-художнього аналізу. Містобудівні композиції: площа, вулиця, парки. Взаємодія будівлі і середовища. Робота сучасного архітектора: від креслення до будівлі.

Тема 6. Опис і аналіз як метод: основні поняття, межі, особливості, завдання. Мова мистецтвознавства і мова мистецтва. Мова як головний інструмент опису та аналізу. Історик мистецтва як коментатор. Роль Генріха Вельфліна. Основні поняття історії мистецтва як інструмент для аналізу. Проблема інтерпретації творів мистецтва (Б.Р.Віппер, В.Н. Лазарев, М.В. Алпатов). Метод і схема опису пам'ятника. Сюжет, жанр, мотив. Взаємозв'язок між образом і засобами художнього вираження.

Тема 7. Види і техніки живопису. Фреска, мозаїка, станковий живопис. Основи для станкового живопису (дерево, полотно, метал, картон, папір). Роль ґрунту в створенні живописного образу, види ґрунтів. Темпера та її різновиди. Роль Яна Ван Ейка в створенні олійного живопису. Етапи створення картини. Еволюція олійного живопису (від 15 до 20 ст.).

Станковий живопис і її еволюція від ікони до картини. Еволюція формальних прийомів. Поняття конкретного і абстрактного, подібність до природи і умовність, видиме і умоглядне. Ставлення до тимчасових категорій. Побудова простору, роль лінії, площини, об'єму, розвиток колориту і світла, зміна фактури. Жанри живопису (портрет, пейзаж, побутовий жанр, натюрморт, анімалістика, історичний та ін.).

Тема 8. Композиційна схема, формат. Поняття рівноваги, співвідношення частин зображення один з одним і з цілим. Співвідношення об'єкта зображення і фону / простору. Симетрія - асиметрія. Геометричні схеми і їх функція. Лінія, силует. Поняття площини і глибини, просторових планів. Побудова простору. Точка зору, ракурси і лінія горизонту. Типи перспективи. Поняття повітряної перспективи.

Співвідношення зображення та формату. Створення різної дистанції між твором і глядачем за допомогою розміру. Роль рами. Поняття ілюзornoю рами.

Тема 9. Колір і колорит. Лінійна і тональна основи. Тональний, локальний, теплий, холодний колорит. Поняття тону, рефлексів. Функції світлотіні. Світлотінь і об'єм. Роль світлотіньових контрастів і кольору в формуванні емоційної виразності живописного образу. Тиціан і традиція європейського колоризму.

Фактура у живопису. Характер мазка (відкрита фактура, гладка фактура), спрямованість мазків, розмір мазка. Поняття лесування. Зв'язок різної фактури з певними епохами. Фактура як відображення індивідуальності і темпераменту художника.

Тема 10. Скульптура як вид мистецтва. Різниця між скульптурою і пластикою. Зв'язок з архітектурою, тривимірність, дотиковий характер. Взаємодія скульптури з простором. Типи композиційного руху. Рух глядача щодо скульптури.

Функції скульптури: культова, ритуальна, меморіальна (портрет, символічні образи, алегорії, надгробок). Декоративні функції, соціальні та виховні функції.

Види скульптури. Рельєф, кругла скульптура. Скульптура великих і малих форм. Види скульптурного зображення: в повний зріст, напів-фігура (поясне зображення), торс, погрудне зображення (бюст, герма), голова, анімалістична скульптура. Скульптурна група та її еволюція. Монументальна і садово-паркова скульптура. Роль масштабу, силуету, точки зору, постаменту, середовища. Особливості станкової скульптури: сприйняття з близької відстані, емоційне спілкування з глядачем. Постамент і його функції.

Тема 11. Матеріали скульптури. Камінь, дерево. Властивості матеріалів: щільність, фактура, пластичність, світлопроникність, колір. Тверді породи (базальт, граніт, порфір): монументальність, узагальненість, статика. Мармур і його різновиди. Міцність, різні відтінки, ніжність світлотіньових переходів, прозорість. Вапняк, піщаник, алебастр, слонова кістка. Гліптика. Дерево. Структура і фактура дерева. Технологічні особливості обробки. М'які і тверді породи. Тон дерева і його розфарбування.

Бронза, глина. Принцип додавання (пластики, ліплення). Можливість будь-яких виправлень. Глина як допоміжний і як самостійний матеріал. Боцетті - скульптурний ескіз. Теракота. Зміни при випалюванні. Застосування глазури, майоліка. Фарфор. Бронза: роль силуету, можливість вільної композиції, зображення активного руху, детальність опрацювання, можливості шліфування.

Тема 12. Композиція в скульптурі. Скульптура Стародавнього Сходу: фронтальність, монументальність, статика. Від фронтальності - до розвитку декількох точок зору в еліністичної скульптурі. Роль силуету (замкнутий, компактний, геометрично правильний або мальовничий). Співвідношення частин і цілого в скульптурі і скульптурній групі. Проблема ритму в скульптурі (ритм внутрішніх членувань, характер розробки поверхні). Фактура скульптурної поверхні (гладка - ескізна, подібна до природи - умовна). Незавершеність як прийом, фрагментарність. Скульптура ХХ століття: об'єм і контробр'єм, перехід від скульптури до об'єкта.

Рух в скульптурі. Засоби передачі руху в скульптурі (хіазм, контрапост, S-образний рух). Взаємовідносини тіла і драпірування, роль драпірування в передачі руху. Передача зовнішнього і внутрішнього руху. Роль Мікеланджело в історії скульптури. Феномен круглої скульптури, рух глядача. Барокова експансія скульптури, включення глядача в середу, єдину зі скульптурою. Відкрита композиція, різноспрямований рух.

5.2. Тематика семінарських занять

Тема 1. Основи опису та аналізу архітектурних пам'яток

Тема 2. Предмет історії архітектури

Тема 3. Архітектурний простір. Екстер'єр і інтер'єр

Тема 4. Взаємодія форми і конструкції

Тема 5. Архітектура і суспільство

Тема 6. Опис і аналіз як метод

Тема 7. Види і техніки живопису

Тема 8. Композиційна схема, формат

Тема 9. Колір і колорит

Тема 10. Скульптура як вид мистецтва

5.3. Організація самостійної роботи студентів

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	Форми звітності
1.	Підготовка до семінарських занять	12 (16)	Конспект
2.	Опрацювання лекційного матеріалу	10 (14)	Відповідь (усна, або письмова)
3.	Підготовка до проміжного контролю	4 (4)	Модульна контрольна робота
4.	Виконання індивідуальних завдань: - опрацювання першоджерел; - підготовка реферату	22 (38) 24 (36)	Конспект, повідомлення, доповідь Реферат
	Разом	72 (108)	

Перелік рефератів та доповідей за темами:

1. Архітектурна конструкція: основні типи і їх характеристики. Історичні епохи найбільшого поширення того чи іншого типу. Наведіть приклади будівель.
2. Ордер в архітектурі. Використання античних ордерів в наступні століття. Наведіть приклади будівель.
3. Роль матеріалу в архітектурі.
4. Архітектурний декор і проблема стилістичної характеристики.
5. Характеристика художнього образу, його відміна від образу реальності.
6. Композиція в живописі. Просторова і площинна композиція
7. Просторові рішення і перспектива у живописі.
8. Колір, світло, тон і колорит живописного твору.
9. Поверхня живописного твору. Фактура, характер мазка.
10. Особливості станкового та монументального живопису.
11. Характеристика основних видів живопису (на конкретних художніх прикладах).
12. Жанри живопису в їх історичному розвитку
13. Матеріали в скульптурі, їх особливості та принципи роботи з ними
14. Типологія скульптурного твору: дрібна пластика, портрет, монумент, вітвар, монументально-декоративна скульптура.
15. Принципи композиції в скульптурі: пластика, пропорції, рух, рівновагу, ритм
16. Поверхня скульптури: моделювання, фактура, світлотінь, колір
17. Різні види взаємозв'язку скульптури і архітектури.
18. Матеріали скульптури, їх властивості. (Конкретний аналіз кожного матеріалу на прикладі художніх творів).
19. Техніки оригінальної графіки
20. Техніки гравюри.
21. Графіка, її виразні засоби, колір в графіці (аналіз на конкретних прикладах графічного мистецтва).

22. Особливості образотворчої мови книжкової ілюстрації (дитячої, дорослої на прикладі творів художників-графіків).

23. Малюнок і гравюра, їх особливості (аналіз на конкретних художніх творах).

6. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

6.1. *Форми поточного контролю:* семінарські заняття, індивідуальні завдання

6.2. *Форми проміжного контролю:* модульна контрольна робота

6.3. *Форми підсумкового контролю:* залік

7. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- індивідуальне або групове опитування;
- підготовка реферату, есе;
- модульна контрольна робота та ін.

Модульна контрольна робота проводиться у формі письмових відповідей на 3 питання: теоретичного, методичного та практичного спрямування.

Зразок варіанту модульної контрольної роботи:

- 1.) Основні техніки станкового живопису.
- 2.) Поняття художнього стилю.
- 3.) Аналіз запропонованої скульптури.

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

8.1. *Шкала та критерії підсумкового оцінювання знань студентів*

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
90-100	зараховано
70-89	
51-69	
26-50	не зараховано
1-25	

Схема розподілу балів

Максимальна кількість балів	70 балів (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом.0,7	30 балів (проміжний контроль) – за результатами виконання модульної контрольної роботи
Мінімальний пороговий рівень	35 балів (поточний контроль)	16 балів (проміжний контроль)

8.2. *Критерії оцінювання під час аудиторних занять*

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному

	розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

8.3. Критерії оцінювання індивідуальних завдань

Вид	Максимальна кількість балів
Опрацювання першоджерел	5
Підготовка реферату	5

Критеріями оцінювання роботи з *першоджерелами* є здатність студента тезово розкрити зміст запропонованого матеріалу.

Оцінювання *реферату* здійснюється за такими критеріями: самостійність та оригінальність дослідження, виконання поставлених автором завдань, здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела.

8.4. Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Питання теоретичного спрямування	10 балів
Питання практичного спрямування	10 балів
Питання методичного спрямування	10 балів
Усього	30 балів

8.5. Критерії оцінювання під час підсумкового контролю

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного та проміжного контролю.

9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби для демонстрування слайдів з репродукціями та презентацій (ноутбук, проєктор), .

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

10.1. Основні джерела

1. Виппер, Б. Р. Введение в историческое изучение искусства. В. Шевчук, 2010. —367 с.

2. Арнхейм, Р. Искусство и визуальное восприятие. Архитектура-С. 2007. — 392 с.
3. Вельфлин, Г. Основные понятия истории искусства. Спб.: МИФРИЛ, 1994. — 427 с.
4. Базен, Ж. История истории искусства: от Вазари до наших дней. М. Прогресс, 1995. — 525 с.
5. Бернштейн, Б. М. Об искусстве и искусствоведении. Изд-во им. Н. И. Новикова, 2012. — 527 с.
6. Даниэль, С. Искусство видеть. Амфора, 2006. — 206 с.
7. Герчук, Ю. Я. История графики и искусства книги. М. Аспект Пресс, 2000. — 320 с.
8. Головин В.П. От амулета до монумента: книга об умении видеть и понимать скульптуру. М.: Изд-во МГУ, 1999. — 128 с.
9. Иконников А. В. Архитектура XX века. Утопии и реальность. В 2 томах. — М.: Прогресс-Традиция, 2001. — Т. 1. — 656 с.
10. Иконников А. В. Архитектура XX века. Утопии и реальность. В 2 томах. — М.: Прогресс-Традиция, 2002. — Т. 2. — 672 с.
11. Коллект. автор Искусство скульптуры в XX веке: проблемы, тенденции, мастера. Галарт, 2010. — 487 с.
12. Коллект. Автор. Искусство: Живопись, скульптура, архитектура, графика Древний мир. Средние века. Эпоха Возрождения. 1987. — 288 с.
13. Коллект. Автор. Искусство: Живопись, скульптура, архитектура, графика Искусство Западной Европы XVII-XX веков. 1988. — 286 с.
14. Коллект. Автор. Искусство: Живопись, скульптура, архитектура, графика. Русское искусство; Советское искусство. 1989. — 381 с.
15. Фридендер, М. Об искусстве и знаточестве. Андрей Наследников, 2013. - 245 с.

10.2. Допоміжні джерела

1. Алпатов М.В. Композиция в живописи // Проблемы композиции. М.: Советский художник, 2000. — с.233-280
2. Алпатов М.В. Этюды по всеобщей истории искусств. М.: Советский художник, 1979. — 286 с.
3. Аркин Д.Е. Образы архитектуры и образы скульптуры. М.: Искусство, 1999. - 399 с.
4. Батракова С.П. От Сезанна к Пикассо. Художник 20 века и язык живописи. М.: Наука, 1996. — 176 с.
5. Бартенев И.А., Батажкова В.Н. Очерки истории архитектурных стилей. М., Изобразительное искусство, 1983.
6. Болотина И.С. Проблемы русского и советского натюрморта: изображение вещи в живописи 18-20 веков. М.: Советский художник, 1986. — 189 с.
7. Брунов В.М. Очерки истории архитектуры. 2 тт. М., 2004.
8. Бурдель Э.А. Искусство скульптуры. М.: Искусство, 1968. - 311 с.
9. Бэллентайн Э. Архитектура: очень краткое введение. (пер. с англ. И.Машкова: Architecture. A very short introduction, Oxford University Press, 2002). М., Астрель, 2008
10. Виппер Б.Р. Проблема и развитие натюрморта. СПб.: Азбука-классика, 2005. — 382 с.
11. Вельфлин Г. Истолкование искусства. - М.: Дельфин, 1922. — 40 с.
12. Вельфлин Г. Классическое искусство. Введение в итальянское Возрождение. М.: Айрис-пресс, 2004. — 364 с.
13. Вельфлин Г. Ренессанс и барокко. СПб.: Азбука-классика, 2004. — 288 с.
14. Волков Н.Н. Композиция в живописи. М.: Искусство, 1977. - 263 с.
15. Волков Н.Н. Цвет в живописи. М.: Искусство, 1984. - 320 с.
16. Воронова О.П. Искусство скульптуры. М.: Знание, 1982. — 112 с.
17. Герчук Ю.Я. Основы художественной грамоты: язык и смысл изобразительного искусства. Учебное пособие. М.: Учебная литература, 1998. — 203 с.
18. Гильдебрандт А. Проблема формы в изобразительном искусстве. М.: МПИ, 1991. — 161 с.
19. Данилова И.Е. Судьба картины в европейской живописи. СПб.: Искусство — СПб, 2005. — 291 с.

20. Даниэль С.М. Сети для Протея: Проблемы интерпретации формы в изобразительном искусстве. СПб.: Искусство СПб, 2002. — 304 с.
21. Дмитриева Н.А. Изображение и слово. М.: Искусство, 1962. — 313 с.
22. Жегин Л.Ф. Язык живописного произведения. Условность древнего искусства. М.: Искусство, 1970. — 124 с.
23. Зайцев А.С. Наука о цвете и живописи. М.: Искусство, 1986. — 158 с.
24. Зедльмайер Г. Искусство и истина. Теория и метод истории искусства. Пер. с нем. Ю.Н.Попова. СПб.: Аxioma, 2000. — 272 с.
25. Зингер Л.С. Очерки теории и истории портрета. М.: Изобразительное искусство, 1986. — 328 с.
26. Иконников А.В, Пространство и форма в архитектуре и градостроительстве. М.,КомКнига, 2006.
27. Искусство рисунка. Сборник статей и публикаций // Сост. Г.Ельшевская. М.: Советский художник, 1990. - 368С.
28. Кантор А.М. Предмет и среда в живописи. Проблемы взаимоотношений предметного мира и пространственной среды. М.: Советский художник, 1981. — 127 с.
29. Кларк К. Пейзаж в искусстве. Пер. с англ. Н.Н.Тихонова. СПб.: Азбука-Классика, 2004 — 302 с.
30. Кочик О.Я. Живописная система В.Э.Борисова-Мусатова. М.: Искусство,1980. — 234 с.
31. Лазарев В.Н. Старые европейские мастера. М.: Искусство, 1974. 359 с.
32. Муратов П. П. Образы Италии. М.: Галарт. 1993(Т.1), 1994 (ТТ.2-3), или другие издания.
33. Пайл Дж. История дизайна и архитектуры в зеркале эпох. Пер. с англ. О. Сергеева. М. АСТ., 2012
34. Пространство картины. Сборник статей. // Сост. Н.О.Тамручи. М.: Советский художник, 1989. — 368 с.
35. Полякова Н.М. Скульптура и пространство: проблемы соотношения объема и пространства. М.: Советский художник, 1982. — 199 с.
36. Пунин Н.Н. Русское и советское искусство. Избранные труды о русском и советском изобразительном искусстве. М.: Советский художник, 1976. — 257 с.
37. Райт Ф.Л. Будущее архитектуры. М., 1960.
38. Раушенбах Б.В. Пространственные построения в живописи: Очерк основных методов. М., Наука, 1980. — 288 с.
39. Рябушин А. В. Архитекторы рубежа тысячелетий. Книга первая. Лидеры профессии и новые имена. М., 2010.
40. Тугендхольд Я.А. Из истории западноевропейского, русского и советского искусства. Избранные статьи и очерки. М.: Советский художник, 1987. — 320 с.
41. Фаворский В.А. О рисунке. О композиции. Фрунзе, 1966. — 77 с.
42. Федоров-Давыдов А.А. Русский пейзаж XVIII — начала XIX века. - М.: Центрполиграф, 2005. — 492 с.
43. Швидковский Д. О. От мегалита до мегаполиса. Очерки истории архитектуры и градостроительства. М., 2009.
44. Norberg-Schulz, Ch. Architecture: Presence, Lanhuahe, Place.Milan: skira, 2000.
45. Pevsner N. An Outline of European Architecture. London : Butler and Tanner, 1972.
46. Conway H., Roenisch R. Understanding Architecture. An Introduction to Architecture and Architectural History. London, New York : Routledge, 1994.
47. Verstegen, I. A realist theory of art history. London; New York Routledge, 2013. - 168 с.
48. Коллект. автор The state of art criticism. London; New York Routledge, 2010. - 410 с.

10.3. Електронні ресурси

1. <https://starylev.com.ua/domivka-dlya-mynulogo-pro-muzeyi-istoriyu-ta-mystectvo>
2. <https://starylev.com.ua/ce-mone>
3. <https://starylev.com.ua/gra-v-muzey>
4. <https://starylev.com.ua/yak-tvoryty-galereyu>